

KENTLERDE SWOT ANALİZİ VE MASLOW GEREKSİNİM HİYERARŞİSİ ETKİLEŞİMİ¹

Yrd. Doç. Dr. H.Burçin HENDEN ŞOLT²

ÖZET

Kentler tüm zamanlarda fiziksel, ekonomik, sosyal ve kültürel değişimlerin beşığı olmuştur. Kentlerin kendilerine has nitelikleri vardır. Bunların değerlendirilerek güçlü, zayıf yönlerinin tespiti gelişim için atılan ilk adım olarak nitelendirilebilir. Bu nedenle yapılagelen bir yöntem olan SWOT analizi kentsel değerlendirmelere stratejik bir bakış getirmektedir. Durum tespiti niteliği taşıyan bu analizle kentler için belirlenecek hedef, strateji ve uygulama araçlarına yön verilebilmektedir. Kentlerin çekirdeği insan faktörüdür. Kentlilerin istek ve ihtiyaçlarının ne denli karşılandığı o kente dair yargıları belirler. Abraham Maslow 1943 yılında ortaya koyduğu *Gereksinim Hiyerarşisi* kuramında insan motivasyonunu oluşturan güdülerin bir sistemi olduğunu ve bunların beş ana grupta toplandığını söylemiştir. Bu gruplar; fizyolojik, güvenlik, ait olma ve sevgi, saygı ve en üst düzeyde kendini gerçekleştirme ihtiyacı olarak açıklanmıştır. Kentlerde bu ihtiyaçları karşılamakla görevli kurumlar yerel yönetimlerdir. Yasayla belirlenen hizmetlerin sunumunun planlaması ve uygulaması sürecinde stratejiler geliştirilmesi ve belirli aralıklarla durum tespitinin yapılması önemlidir. Bu çalışmada; yerel yönetimlerin hizmet yelpazesinin Maslow kuramı ile olan bağı tanımlanmaktadır. Ayrıca SWOT analizi ile Maslow kuramındaki basamakların değerlendirilmesi yapılmaktadır. Kentlerin güçlü ve zayıf yönleri, kentlilerin Maslow hiyerarşisindeki beklentilerinin karşılanması ile ilişkilidir. Bu ilişkiyi doğru çözümleyebilen yerel yönetimlerin başarı oranı artacaktır. Kentler ülkesel kalkınmanın temel unsurudur. Öyleyse kentsel hizmetlerin planlamasında, kent karakterlerinin doğru okunabilmesine önem verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kent, Yerel Yönetimler, Kent Planlama, SWOT Analizi, Maslow Piramidi

¹ Bu Makale 5-7 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya’da düzenlenen ASEAD III. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu’nda sunulan bildirinin geliştirilmiş halidir.

² Bülent Ecevit Üniversitesi Alaplı MYO, burcinhenden@hotmail.com

SWOT ANALYSIS AND MASLOW REQUIREMENT HIERARCHY INTERACTION IN THE CITIES

ABSTRACT

Cities have been the place of physical, economic, social and cultural changes all the time. Cities have their own characteristics. The determination of the strengths and weaknesses of the cities is important for their development. SWOT analysis provides a strategic view of urban assessments. With SWOT Analysis, status detection can be done in cities. Thus, the target, strategy and implementation tools for cities can be directed. The core of the cities is human factor. It is important to fulfill the wishes and needs of the inhabitants of the city. Abraham Maslow established the theory of hierarchy of requirement in 1943. There are five main groups. These groups are physiological, security, belonging and the need for love, respect and self-actualization at the highest level. Local governments are institutions responsible for meeting these needs. It is important to develop strategies during the planning and implementation of legal services and to determine the situation at regular intervals. In this study, the relationship between the services of local governments with Maslow's theory is defined. In addition, SWOT Analysis and evaluation of the steps in Maslow theory are performed. The strengths and weaknesses of the cities are related to meeting their expectations in the Maslow hierarchy. Local governments that understand this relationship correctly will be more successful. Cities are the main element of national development. Therefore, in the planning of urban services, emphasis should be placed on understanding urban characters.

Keywords: City, Local Government, Urban Planning, SWOT Analysis, Maslow Pyramid

GİRİŞ

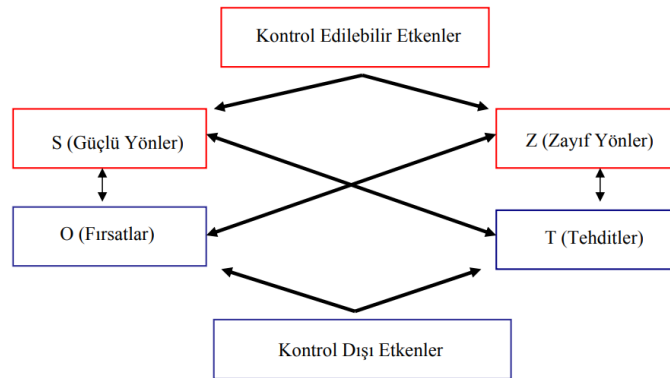
Mevcut durum tespiti yapmak ve bunu objektif biçimde değerlendirebilmek kişisel ve kurumsal açıdan önemli ve olumludur. Kentbilim açısından bakıldığında; kentsel gelişim için yapılacaklar listesinin başında şu an ne noktada olduğunun belirlenmesi yatmaktadır. Stratejik yönetimin önemli konularından birisi olan SWOT, organizasyonların iç ve dış çevresinin değerlendirilmesine olanak tanıyan analiz tekniği olarak 70'li yıllarda iş yönetimi amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Takip eden yıllarda bir planlama aracı ve analizi olarak ele alınmıştır (Devrim, 2006:1). Literatürde son yıllarda SWOT analizi ve bununla bağlantılı diğer kavramlar üzerine yapılan çalışmalar yoğunlaşmış olup, (Hill ve Westbrook, 1997: 47; Yıldırım, 2008:126; Küçüksüleymanoğlu, 2008:407; Aktan, 1999: 33; 2004; Keenan, 1996: 13-20; Ülgen ve Mirze, 2004: 65; Hitt vd., 1999; Thompson ve Strickland, 2001; Üzün,2000:38-39; Kavaratzis ve Ashworth, 2006:183-194) farklı disiplinlerde kullanılmaktadır. Balamuralikrishna ve Dugger'a göre (1995) yöneticiler, SWOT analizi ile kendi toplumlarının ihtiyaçlarına odaklanarak daha iyi hizmet için sınırlarını belirlerler. Peng, Wang ve Gao'ya göre, (2014) strateji geliştirenler için iç (güçlü ve zayıf) ve dış (fırsat ve tehditler) faktörleri sınıflandırmak daha derin ve detaylı stratejiler belirlenmesine aracılık etmektedir.

Abraham Maslow 1943 yılında ortaya koyduğu Gereksinim Hiyerarşisi kuramında insan motivasyonunu oluşturan güdülerin bir sistemi olduğunu ve bunların beş ana grupta toplandığını söylemiştir. Bu gruplar; fizyolojik, güvenlik, ait olma ve sevgi, saygı ve en üst düzeyde kendini gerçekleştirme ihtiyacı olarak açıklanmıştır. Bu çalışmada; yerel yönetimlerin hizmet yelpazesinin Maslow kuramı ile olan bağı tanımlanmaktadır. Ayrıca SWOT analizi ile Maslow kuramındaki basamakların değerlendirilmesi yapılmaktadır. Bu yolla kent planlama aşamalarında daha katılımcı bir tavır alınmasının olumlu yansımaları tartışılmaktadır.

1. KENTSEL SWOT ANALİZİ KAVRAMI

Kentsel SWOT analizi; kentin mevcut durumunun sistematik olarak analiz edildiği bir yöntemdir. Bu yaklaşım, planlama yapılırken şehrin güçlü ve zayıf yönleri ile, sahip olduğu fırsat ve tehditleri analiz etmeyi ve geleceğe dönük stratejiler geliştirmeyi ifade etmektedir. SWOT analizinden amaçlanan; iç ve dış etkenleri dikkate alarak, var olan güçlü yönler ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanacak, tehditlerin ve zayıf yönlerin etkisini en aza indirecek plan ve stratejiler geliştirmektir. Planlama alanında kontrol edilebilen etkenler ile kontrol dışında olan ve belirsizlik oluşturan etkenlerin analizi, planlama sürecinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Şekil 1: SWOT Analizi

Kaynak: 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı Raporu Dördüncü Bölüm SWOT (GZFT) Analizi, http://www.planlama.org/new/images/stories/Dokuman/istanbul_cdp/4_swot_analizi.pdf, Erişim Tarihi:22.03.2018

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats / Güçlü yönler, Zayıf yönler, Fırsatlar, Tehditler) analizi; kentsel ve bölgesel anlamda sosyal ve ekonomik kalkınmayı harekete geçirebilecek bir değerlendirme olarak görülebilir. SWOT Analizi yapılmasının başlıca iki yararı vardır. Birincisi; güçlü ve zayıf yönler ile karşılaşılan fırsatlar ve tehditler ortaya konmaya çalışılır. Bu yönü ile “mevcut durum” analizidir. Gelecekteki durumla ilgili tespit ve tahmin etmeye yarayan bir analiz olma yönüyle de “gelecek durum” analizidir (Büyükalaca vd., 2009:26). Kentin geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için öncelikle temel yeteneklerinin ne düzeyde olduğunu, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğunu, hangi yönlerinin eksik olduğunu, kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeleri değerlendirmesi gerekir (Campbell ve Luchs, 2002).

Kentsel SWOT analizi ile değerlendirmeye alınabilecek bilgilerin kapsamı şöyledir:

- ✓ Güçlü Yönler (Strengths): Kentin, bölgesel ve ülkesel anlamda daha etkili ve verimli olduğu alanlar
- ✓ Zayıf Yönler (Weaknesses): Kentin bölge kentlerine göre geliştirebileceği ya da geliştirmesi gereken alanlar
- ✓ Fırsatlar (Opportunities): Kentin geleceğine dair olumlu gelişmelere ışık tutabilecek elverişli koşullar, sahip olduğu yerel değerler, yaşanabilirlik kriterleri
- ✓ Tehditler (Threats): Kentsel gelişimi tehdit eden göstergeler, önlem alınması gereken durumlar

Şekil 2: Kentsel SWOT Analizi

KENTSEL SWOT ANALİZİ		
	KENT İÇİ ETKENLER	KENT DIŞI ETKENLER
OLUMLU	GÜÇLÜ YÖNLERİN TESPİTİ İÇİN SORULMASI GEREKEN SORULAR	FIRSATLARI BELİRLEMEK İÇİN SORULMASI GEREKEN SORULAR
	<ul style="list-style-type: none"> • Kentin en kuvvetli olduğu alan nedir? • Bu alanda kuvvetli olmasında bölgesel faktör var mı? • Sadece bu kente ait bir özellik mevcut mu? • Komşu kentlerle olan bağlantıda güçlü yön var mı? • Yerel değerlerin tespiti yapıldı mı? 	<ul style="list-style-type: none"> • Kentsel gelişime etki edecek dış faktörler nelerdir? • Şehir ve bölge planlama politikalarında kentiniz için fırsat yaratabilecek unsur var mı? • Yerel kalkınmaya hız verebilecek neler olabilir? • Benzer kentlerde yapılan başarılı uygulamalardan haberdar mısınız?
OLUMSUZ	ZAYIF YÖNLERİN TESPİTİ İÇİN SORULMASI GEREKEN SORULAR	TEHDİTLERİN TESPİTİ İÇİN SORULMASI GEREKEN SORULAR
	<ul style="list-style-type: none"> • Kentin en zayıf olduğu alan nedir? • Kentin sorunlarını sıraladığımızda düğüm noktası sayılabilecek unsurlar nelerdir? • Sadece bu kente ait bir sorun mevcut mu? • Sorunların varlığında bölgesel faktör var mı? • Benzer durumdaki kentlerde aynı sorunlar mevcut mu? 	<ul style="list-style-type: none"> • Kentin yerel kalkınmasını engelleyen dış faktörler nelerdir? • Sorunların varlığında bölgesel faktör var mı? • Bölge ve ülke politikalarında gelişiminizi kısıtlayan unsurlar var mı?

Kentsel açıdan SWOT analizinin yapılmasından elde edilebilecek yararlar şu şekilde sıralanabilir:

- Kent verilerini doğru analiz edebilmek
- Paydaş analizini daha rahat yapabilmek ve kentsel kararlarda esneklik
- Uygulanabilir, erişilebilir ve sürece göre şekillenebilir planlar hazırlayabilmek
- Kenti fiziki, sosyal ve ekonomik açıdan daha net tanımlayabilmek
- Plan alternatiflerini çoğaltabilmek
- Plan risklerine yönelik önlem stratejileri geliştirebilmek
- Sürdürülebilir planlama etkilerini artırabilmek
- Katılımcı planlama yaklaşımını sürece yayabilmek

2. MASLOW GEREKSİNİM HİYERARŞİSİ KURAMI

Abraham Harold Maslow, bir psikoloji profesörüdür. Kendi adı ile anılan “Maslow’un İhtiyaçlar Hiyerarşisi” kuramıyla tanınır. İhtiyaçlar hiyerarşisi, psikolojide motivasyonel bir kuramdır ve bireylerin ihtiyaçlarını beş katlı bir piramit içinde hiyerarşik düzeyler olarak tasvir eder (Maslow, 1970: 159). İnsan ihtiyaçları sınırsızdır. Maslow, bireylerin belirli ihtiyaçları karşılamaya motive olduklarını ve bazı ihtiyaçların diğerlerinden üstün olduğunu belirtir. Maslow’a göre; daha üst düzeydeki ihtiyaçlar karşılanmadan önce alt düzeydeki ihtiyaçların karşılanması gereklidir. Bireyler ancak alt düzeydeki ihtiyaçları doyuma ulaştınca üst düzeydekilere hazır hale gelirler. En temel ihtiyaçlarımız biyolojik ve fizyolojik yaşama yönelik olanlardır ve bu ihtiyaçlarımız davranışlarımıza yön verir. Biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçlarımız karşılandığında bir sonraki düzeydeki ihtiyaçlar motivasyon kaynağımız olacaktır (Çakmak, 2017).

Şekil 3: Maslow İhtiyaçlar Piramidi

Maslow gereksinim hiyerarşisinin aşamaları; fizyolojik, güvenlik, ait olma ve sevgi, saygı ve takdir edilme, en üst düzeyde kendini gerçekleştirme ihtiyacı olarak açıklanmıştır. Yukarıdaki hiyerarşi ele alındığında en alt seviyede fizyolojik ihtiyaçlar bulunmaktadır. Yani insanın hayatta kalabilmesi için nefes alması, yemek yemesi uyku uyuması gibi temel bedensel ihtiyaçları ile başlayıp, ardından sağlık, hijyen veya korkulardan emin olmak gibi ikinci seviye temel ihtiyaçlar gelmektedir. Maslow’un 3. seviyesinden sonra artık toplumsal ihtiyaçların ağırlık kazandığı söylenebilir. Örneğin kişinin bir toplumsal bireyin üyesi olması, hatta bu toplumda saygınlık kazanması ihtiyaçların 2. ve 3. seviyelerini belirler. Son olarak Maslow’a göre en tepedeki ihtiyaçlar kişinin ruhsal yapısına ve kendi iç benliğine indiği, erdem, gerçeklerin kabulü, objektif olabilmek gibi ihtiyaçlardır. Maslow (1970) hiyerarşisinin en üst noktası için “bir insan neye ulaşabiliyorsa ona ulaşmalıdır” şeklinde tanımlama yapmıştır. Yani kişinin ulaşabileceği ve sınırlarını zorlayabileceği alanı ifade etmektedir (Şeker, 2014:6). Adı geçen hiyerarşi basamakları kentsel alanda karşılanabilecek gereksinimler olup; topluluk halinde yaşamının getirdiği farklı etkenlerle zaman içinde başka kentsel hizmetler halinde gözlenebilmektedir.

3. MASLOW KURAMININ KENTSEL SWOT ANALİZİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kentler ortak yaşam kültürünün olağan eserleridir. Bireysel yaşam ihtiyaçlarının örgütsel kültür ile yoğurularak kentsel yaşam ritüellerine dönüşmesi kentsel hizmet alanlarının belirlenmesine yol açmıştır. Kentlinin gereksinim duyduğu alanların tespiti fizyolojik, güvenlik, ait olma, sevgi, saygı ve en üst düzeyde kendini gerçekleştirme ihtiyacı olarak açıklanabilir. Bu gruplama Maslow ihtiyaçlar piramidinin basamakları ile örtüşmektedir. Başka bir dille bireysel ihtiyaçların bütünleşmesi ile kentsel gereksinim hiyerarşisine varılabilmektedir. Kentlerde bu ihtiyaçların ne kadarının karşılanabildiği sorusu her daim sorulmaktadır. Öyleki, yerel yönetimlerin varlığının devamlılığı bu faktörle ilişkilendirilebilmektedir.

Kent planlama; o kentte yaşayan bireylere, çağın gereklerine uygun, erişilebilir, esnek ve zaman-mekan ilişkisini doğru tanımlayan organizasyonu sunmayı hedeflemektedir. Bu nedenle bireysel gereksinim hiyerarşisinin ne denli karşılandığının tespiti planlama açısından da önem taşımaktadır. Şehir veya bölgenin SWOT analizi yapılırken mekanın genel olarak ve istihdam, ekonomik kalkınma gibi spesifik konulardaki güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri analiz edilmektedir. Analiz, şehri etkileyen içsel ve dışsal faktörlerin beraber çözümlenmesini gerektirmektedir. Bu yolla ilgili şehir veya bölgenin diğer bölgelerden farklılaşan noktalarını belirlemeyi ve markalaşmada bu noktaların kullanılmasını hedeflemektedir. İlgili şehrin güçlü ve zayıf yönleri üzerinde analiz yapılırken, yatırımları kendine çekme konusunda bölgedeki şehirlerle veya benzer şehirlerle karşılaştırmalı olarak analiz yapılır ve ilgili şehrin kendine özgü güçlü yönleri üzerine inşa edilen fırsatlar belirlenir (Yılmaz, 2016). Kentin karakteristik niteliklerinin ön plana çıkabilmesi adına; doğal, ekonomik, sosyal ve kurumsal yapının analizi yapılmaktadır. Bu veriler kentsel hedeflere yönelik stratejilerin daha uygulanabilir olmasına etki etmektedir.

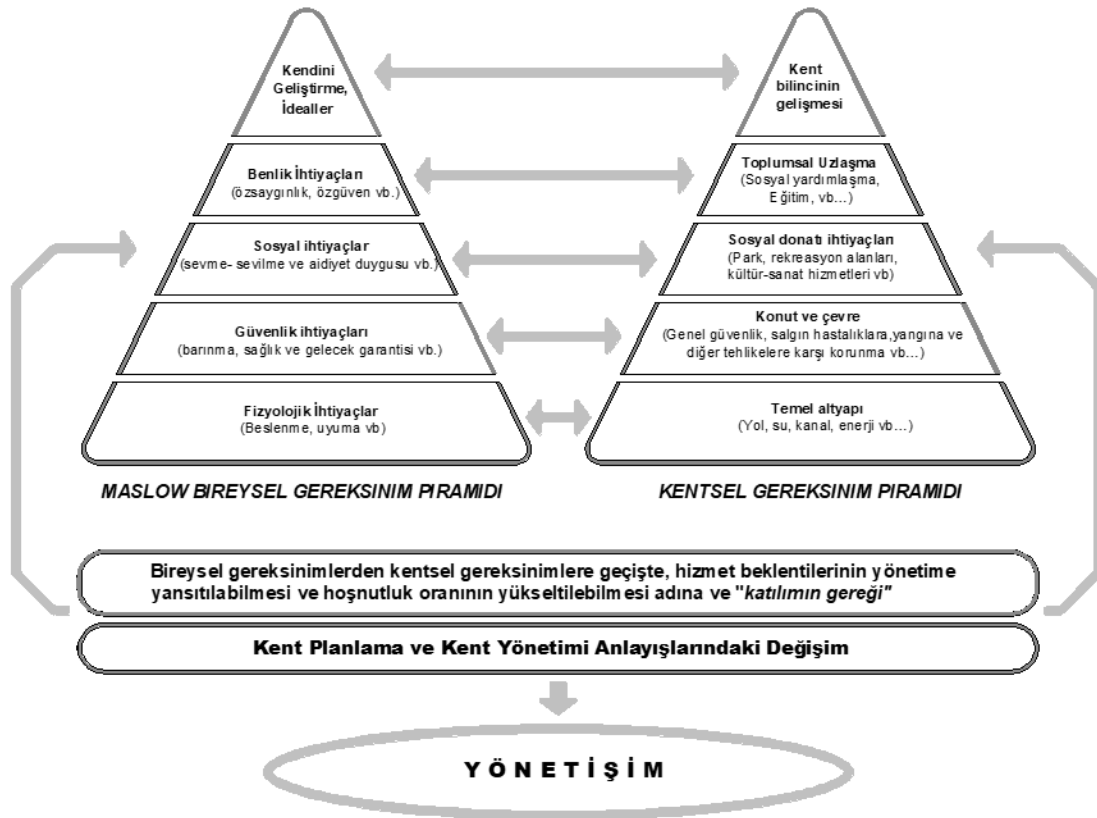
Şekil 4: Kentsel SWOT Analizi İçin Ele Alınabilecek Konular

DOĞAL YAPI	EKONOMİK YAPI	SOSYAL YAPI	KURUMSAL YAPI
Doğal Yapı	Ekonomik Yapı	Demografik ve Sosyal Yapı	Kurumsal Yapı
	Sanayi	Kültür ve Tabiat Varlıkları	
	Ticaret ve Hizmetler	Konut	
	Turizm	Sosyal Alt Yapı	
	Bilim ve Teknolojik Gelişim	Teknik Alt Yapı	
	Ulaşım	Kentsel Yaşam Kalitesi	
	Lojistik	Kentsel Kimlik	

Kaynak: 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı Raporu Dördüncü Bölüm SWOT (GZFT) Analizi, http://www.planlama.org/new/images/stories/Dokuman/istanbul_cdp/4_swot_analizi.pdf, Erişim Tarihi: 22.03.2018

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 14. maddesine göre (2005); belediye, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde belirtildiği gibi; kentsel hizmetlerde temel unsur fiziksel altyapının (yol, su, kanalizasyon) tamamlanmış olmasıdır. Fizyolojik ihtiyaçlarını giderebilenler, güvenlik ihtiyacı duyarlar. Güvenlik ihtiyaçlarını giderebilenler sevmeye, sevmeye, sosyal bir gruba ait olmaya ihtiyaç duyarlar. Bu ihtiyaçlarını da giderebilenler kendilerini değerli ve saygıdeğer algılamaya ihtiyaç duyarlar. İlk dört basamağa ilişkin ihtiyaçlarını yeterince giderebilmiş olanlar ise, en üstteki kendini gerçekleştirme aşamasına ulaşırlar. Öyleyse Maslow'un bireylerin ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik oluşturduğu piramit kentsel mekâna uyarlanabilmektedir. Bireylerin ihtiyaç ve isteklerinin karşılanması ile görevli olan yerel yönetimlerin çağdaş yönetim biçimlerini desteklemeye yönelimlerinde bu beklentilerin rolü büyüktür.

Şekil 5: Maslow ve Yönetişim Etkileşimi

Kaynak: Henden, H.B. (2007). *Yönetişimin Kentli Memnuniyetine Etkisi Gündem 21 Çerçevesinde Değerlendirme: Kdz.Ereğli ve Nilüfer Belediyeleri, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, Haziran-2007, İstanbul.*

Yönetişim, bireyler, kurumlar, sivil toplum kuruluşları, kamu ve özel sektör unsurlarının ortak çalışması ile birlikte yönetim biçimlerinin toplamıdır. Çatışan yada farklı çıkarların uyum ve işbirliği sağlanarak harekete geçirilmesiyle işleyen bir süreçtir. Anlaşıldığı üzere, SWOT analizi de iç ve dış paydaşların sürece katılımları yöntemiyle kentlerdeki durum tespitini elde etmektedir. Yani stratejik planlama anlayışında yer alan bir yöntem olan SWOT analizi, kentlerdeki ihtiyaçlar hiyerarşisinin ne denli karşılandığına yönetim bakış açısı ile bir çözümlene getirmektedir. Çağdaş planlama yaklaşımlarının çoğunda; “yöneten-yönetilen” eksenine yerine “kent kullanıcısı-kararlara katılımcı kentli” vizyonu vurgulanmaktadır. Başka bir deyişle; Maslow gereksinim hiyerarşisi ile SWOT analizi yönteminin etkileşimi; yerel yönetimlerin kentsel hizmetlerin planlama/uygulama safhalarındaki tavır nedeniyle örtüşmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Toplumda bireylerin güvenli ve huzurlu bir çevrede yaşamını devam ettirme isteği en temel ve doğal haklardan biri olmakla birlikte kendisini gerçekleştirebilmesi, üretken ve verimli bir yaşam sağlamak amacıyla da dile getirilen bu istek yerinde ve haklı bir talep olarak değerlendirilmelidir. Planlama kültüründe varılması istenen noktada budur. Robert Swaim (2011) stratejik planlamanın hem örgütsel hem ülkesel kullanımına dikkat çekerek, konunun önemli isimlerinden Drucker’ın düşüncelerine yer vermiştir. Drucker’a göre (2000) stratejik planlama gelecek ile ilgili değildir, bugün o geleceği oluşturmak için ne yapacağınızı tarif eden bir kurgunun oluşturulmasıdır. Dolayısıyla ilerisini değil bugünü konuşmak, yöntemleri incelemek ve yarın ne yapabileceğimize bakmak gereklidir.

Bu çalışmada ; bireysel gereksinimlerden kentsel gereksinimlere doğru kuramsal bir yaklaşım sergilenmiştir. Kuramlar arası etkileşimin doğru çözümlenmesi kentsel gelişim hareketlerine etki edebilecektir. Plan hazırlama süreçlerinde; yönetim yaklaşımıyla kurumlar arası (belediye, üniversiteler, meslek odaları ve STK’lar) ilişki ve işbirliklerinin oluşturulması; katılımın desteklenmesi kentin olumlu/olumsuz yönlerinin tespitinin doğruluğunu artıracaktır. Başka bir deyişle; insanların temel ihtiyaçlarının neler olduğunun Maslow kuramı ile belirlenmesi; sonrasında o kentteki durumun (SWOT analizi yada benzer bir yöntemle) anlaşılabilmesi; kentsel gelişim için hedef ve stratejiler oluşturulması ve uygulama basamaklarının netleştirilmesi gereklidir. Kentlerde “ne var?, ne yok?, ne gerekli?, ne yapılabilir?, nasıl yapılabilir?” sorularının cevapları sadece yerel yönetimin değil; o kentin tüm paydaşlarının cevapları ile ortaklaşa belirlenmelidir. Bu yolla kentsel kalkınma hareketinin ivme kazanabileceği açıktır. Ülkesel rekabetin çekirdeği, yerel kalkınmanın doğru planlanması ve uygulanmasından geçmektedir. Yani insani ihtiyaçlardan kentsel gereksinimlere; yerel analiz yöntemleri ile durum tespitine ve çağdaş planlama yaklaşımlarına verilen önem artmalıdır. Yerele verilen değer arttıkça; birlik, beraberlik ve ülkesel ilerleme hız kazanabilecektir.

KAYNAKLAR

- AKTAN, C. (2003). *Değişim Çağında Yönetim*. İstanbul: Sistem Yayınları.
- BALAMURALİKRİSHNA, R. ve Dugger, J.C. (1995). Swot Analysis: A Management Tool For Initiating New Programs In Vocational Schools, *Journal of Vocational and Technical Education*, 12(1), 36-41.
- BELEDİYE KANUNU (2005). 5393 Sayılı Belediye Kanunu, Kabul Tarihi: 03.07.2005, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf>, Erişim Tarihi: 16.03.2018
- BÜYÜKALACA, O. vd. (2009). *Osmaniye ili SWOT Analizi*. Osmaniye: Hasret ofset
- CAMPBELL, A.; Luchs, K.S. (2002). *Temel Yetenek Tabanlı Strateji*, Çeviren: Ezgi Sungur, İstanbul: Epsilon Yayınları.
- ÇAKMAK, M. (2017). Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı, İK Genç, İş Kariyer ve İnsan Kaynakları Merkezi, <http://www.ikgenc.com/2017/12/15/maslowun-ihityaclar-hiyerarşisi-kurami/>, Erişim Tarihi: 23.03.2018
- DEVİRİM, B. (2006). *Strateji Formülasyonu: Swot Analizi, Kurumsal Karne, Kalite Fonksiyon Yayılımı, Sun Tzu'nun İşletme Yönetimi Stratejilerinin Bütünleştirilmesi Üzerine Bir Çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- DRUCKER, P. (2000) Yönetim, Çeviren: İlker Gülfidan, İstanbul: Optimist Yayınları, Peter Drucker 100.yıl Kitaplığı
- HILL, T.; Westbrook, R. (1997). SWOT Analysis: It's Time for a Product Recall. *Long Range Planning*, 30 (1), 46-52.
- HITT, M.A.; Ireland, D.R.; Hoskisson, R.E. (1999). *Strategic Management*. 3. Baskı. South Western.
- KAVARATZIS, M.; Ashworth, G.J. (2006). City Branding: An effective assertion of identity or a transitory marketing trick?, *Place Branding*, Vol. 2, Iss.3, s. 183-194.
- KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU, R. (2008). Stratejik Planlama Süreci. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 403-412.
- MASLOW, A.H. (1970). *Motivation and Personality*, New York: Harper&Row Publishers, Second Edition.
- PENG, D.H.; Wang, T.D.; Gao, C.Y. (2014). Integrating Nonhomogeneous Preference Structures In Swot Analysis To Evaluate Multiple Alternatives, *Economic Computation & Economic Cybernetics Studies & Research*, 48(3), 40-63.
- SWAIM, R. (2011) *Bir Strateji Ustası Peter Drucker*, Çeviren: Ümit Şensoy, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları
- ŞEKER, S. E. (2014). Dijitalleşme, YBS Ansiklopedi, 1(1), 6 – 8.
- THOMPSON, A.; Strickland, A.J. (2001). *Strategic Management: Concepts And Cases*, 12.Baskı, Boston: Mcgraw-Hill Irwin.
- ÜLGEN, H.; Mirze, S.K. (2004). *İşletmelerde Stratejik Yönetim*. İstanbul: Literatür Yayınları.

ÜZÜN,C.A. (2000). *Stratejik Yönetim ve Halkla İlişkiler*, İzmir:Dokuz Eylül Yayınları.

YILDIRIM, N. (2008). Okul Müdürlerine Göre İlköğretim Okullarının SWOT(GZFT) Analizi, *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 123-143.

YILMAZ, R. (2016). Kentlerin Karşılaştırmalı Üstünlüklerinin Belirlenmesi: Tekirdağ İl ve İlçeleri Örneği, *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 2016: 02 (01), 131-142.